

Glöm aldrig Tjernobyl!

■ Vi skall aldrig glömma 26 april 1986, dagen för världens hitintills största reaktorhaveri i kärnkraftverket i Tjernobyl. Hälsingland drabbades hårt.

Jag minns tydligt hur jag stod med mina barn ute i duggregnet vid valborgsmässoelden i Hudiksvall helt ovetande om att regnet var starkt radioaktivt.

I jämförelse med katastrofen i Ukraina och Vitryssland var det lindrigt, men det är ändå en påminnelse om att kärnkraften inte är någon nationell angelägenhet. Värst drabbades Vitryssland där nu två miljoner människor bor på starkt radioaktivt smittad mark. Det handlar om långlivad plutoniumstrålning.

Halveringstiden för plutonium är 24 000 år. Här ser man nu en fördubbling av förväntade cancerfall. De barn som var små vid tiden för olyckan och påverkades av strålningen är nu i fertil ålder och får egna barn. Dessa barn är oerhört hårt drabbade av strålningsrelaterade missbildningar. I Ukraina dog 12 000 barn av strålningsskador inom sju år efter olyckan. En tredjedel av alla barn i närområdet till kärnkraftsverket har drabbats av sköldkörtelcancer.

Vid en olycka eller ett terroristangrepp sprids de radioaktiva gaserna och partiklarna över land och hav och endast vindriktning, vindstyrka och nederbörd avgör vilka länder och områden som drabbas.

När man tänker på det finns det anledning att känna oro över Finlands fortsatta kärnkraftssatsning. Den nya reaktorn i Olkiluoto ligger bara 22 mil från Hudiksvall på andra sidan Bottenhavet. Jag ser detta projekt som ett monument över människans girighet och brist på ansvar. Kostnaden för reaktorn beräknas till ofattbara 45 miljarder kronor.

När jag tänker på hur mycket uran som måste brytas för att mata denna monsterreaktor och hur stor miljöförstöring och ohälsa detta kommer att medföra blir jag både arg och uppgiven.

Jag tänker också på hur mycket radioaktiv ammunition och hur många atombomber som kommer att tillverkas av de uranisotoper som bildas vid urananrikningen. Ju mer kärnkraften sprids över världen desto större blir förstås risken för olyckor, sabotage och kärnvapentillverkning

Givetvis finns det heller inte någon säker lösning på slutförvaring av det högradioaktiva utarmade uranbränslet. Vem kan garantera vad som händer med jordkorpan och berggrunden 100 000 år framåt?

ANN-BRITT LINDMARK-LAGERWALL

Distriktsläkare i Hudiksvall